

Arbetslivskommissionen för hälsovårdsbranschen, lägesbild 2018–2019

Arbetslivskommissionen för hälsovårdsbranschen har utarbetat en lägesbild över kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunskande inom sitt område. Till arbetslivskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunskandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017). För detta uppdrag har arbetslivskommissionerna haft tillgång till uppgifter om uppföljning, bedömning och respons, bland annat utbildningsförvaltningens statistik- och styrningstjänster och i den nationella informationsresursen KOSKI.

Uppgifterna om utförda studieprestationer 2018 gjordes tillgängliga för kommissionerna våren 2019. Eventuella korrigeringar som läroanstalterna har gjort i KOSKI-informationen efter denna tidpunkt visas inte i denna lägesbild. Detta gäller även statistiken över mängden utförda studieprestationer 2019 som tagits fram ur informationsresursen KOSKI i början av 2020. De granskade prestationsmängderna publiceras senare i utbildningsförvaltningens statistiktjänst Vipunen.fi.

De uppgifter som har utnyttjats i lägesbilden har plockats direkt från informationsresursen KOSKI i den form som läroanstalterna har uppgett dem. Statistiken kan innehålla bristfälliga eller felaktiga uppgifter. Till exempel på grund av tekniska orsaker har alla uppgifter som antecknats i läroanstalternas egna studiehänteringssystem inte överförts korrekt till KOSKI. Dessa uppgifter statistikförs under punkterna "inga uppgifter"/"har inte meddelats".

Även kommissionernas besöksrapporter, begäran om rättelse och utlåtanden har använts som källmaterial.

Antal avlagda examina och examensdelar

Examens- och examensdelsprestationer	2018		2019	
	hela examen	examensdelar	hela examen	examensdelar
Yrkesexamen i massage/yrkesexamen för massör	1 093	3 895	1 117	4 083
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen	0	0	9	58
Kompetensområdet för fotvårdsarbete			9	
Kompetensområdet för obduktionsverksamhet				
Kompetensområdet för immobilisationsvård				
Specialyrkesexamen i massage/specialyrkesexamen för massör	14	69	9	179
Kompetensområdet för idrottsmassage			3	
Kompetensområdet för massage				
Kompetensområdet för lymfmassage				
Tomma	14		6	
Specialyrkesexamen i immobilisationsvård***	8	37	0	0
Yrkesexamen i fotvård	247	542	171	405
Yrkesexamen i gipsning	19	47	31	95
Specialyrkesexamen för gipsningsmästare	5	10	25	63
Yrkesexamen för obduktionspreparator	7	25	2	5
Yrkesexamen för optisk slipare	0	0	0	0
Totalt	1 393	4 625	1 364	4 888

* i kraft 1.1.2019

** övergången avslutad 31.7.2019

*** trädde i kraft 1.8.2018

Målet med studierna per examensdel (antal)	2018	2019	2018	2019
	hela examen som mål	hela examen som mål	examens- delar som mål	examens- delar som mål
Yrkesexamen i massage/yrkesexamen för massör	2 889	4 077	6	6
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen*	0	58	0	0
Specialyrkesexamen i massage/specialyrkesexamen för massör	41	101	28	78
Specialyrkesexamen i immobilisationsvård***	34	0	3	0
Yrkesexamen i fotvård	489	405	53	0
Yrkesexamen i gipsning	47	95	0	0
Specialyrkesexamen för gipsningsmästare	10	63	0	0
Yrkesexamen för obduktionspreparator	25	5	0	0
Yrkesexamen för optisk slipare	0	0	0	0
Totalt	3 535	4 804	90	84

* i kraft 1.1.2019

** övergången avslutad 31.7.2019

*** i kraft 1.8.2018

Uppgifterna är hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta. Prestationerna för examensdelarna omfattar inte examensdelar som uppgetts vara lokala.

Diskussion

Antalet prestationer för examina och examensdelar, utveckling

Marginellt avlagda examina eller kompetensområden

Det nya examensnamnet yrkesexamen inom hälsobranschen har lett till att eventuella studerande inte nödvändigtvis hittar tidigare examina, eftersom de "gömts" i kompetensområdena.

I yrkesexamen för massage/massör har antalet prestationer med hela examen som mål ökat betydligt. Kommissionen hittade ingen förklaring till detta i det befintliga materialet.

Grunderna för yrkesexamen inom hälsobranschen har trätt i kraft den 1 januari 2019. Antalet avlagda kompetensområden är därför ännu litet. På grund av detta kan man ännu inte dra slutsatser.

Anordnande av examina

Examen som avläggs	anordnartillstånd	aktiva
Yrkesexamen i massage*	23	22
Specialyrkesexamen i massage*	20	4
Specialyrkesexamen i immobilisationsvård***	3	0
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen*	26	8
* trädde i kraft 1.1.2019		
** trädde i kraft 1.8.2018		
INTE EXAMINA SOM ÄR I EN ÖVERGÅNGSTID		

* aktiviteten bestäms utifrån om utbildningsanordnaren/läroanstalten registrerat examens- eller examensdelsprestationer i den KOSKI-data från 2018 eller 2019 som tillställts kommissionen.

Uppgifterna är hämtade 25.2.2019 (för 2018) och 15.1.2020 (för 2019) och uppgifterna har inte uppdaterats efter detta.

Diskussion

Ändringar i antalet examina och anordnartillstånd

Det har inte skett väsentliga förändringar i antalet anordnartillstånd.

Fördelningen av examens-/examensdelsprestationer mellan utbildningsanordnarna

Endast ett fåtal har avlagt yrkesexamen inom hälsobranschen (examensgrunderna trädde i kraft den 1 januari 2019). Prestationerna fördelas mellan olika utbildningsanordnare.

I antalet prestationer inom massagebranschen framträder tydligt en utbildningsanordnare i Östra Savolax som är större än de andra. Examensprestationerna fördelas i övrigt ganska jämnt mellan olika utbildningsanordnare.

Geografisk och språklig täckning vid anordnande av examina

När det gäller massagebranschen är den geografiska täckningen fungerande. År 2019 avlades 0,98 procent av branschens examina på svenska.

Enligt medlemmarnas observationer/intervjuer har antalet sökande inom massagebranschen minskat hos största delen av utbildningsanordnarna.

Massagebranschen och yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen: det finns också en svenskspråkig utbildningsanordnare. Alla examina i yrkesexamen inom hälsobranschen har 2019 avlagts på finska.

Specialyrkesexamen i immobilisationsvård har ännu inte avlagts av någon. Anordnartillstånd finns på olika håll i Finland.

Kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnande

	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Fördelningen av miljöer där yrkesprov genomförs	arbets-plats	arbets-plats	läro-anstalt	läro-anstalt	arbetsplats + läroanstalt	arbetsplats + läroanstalt	inga uppgif-ter	inga uppgif-ter
Yrkesexamen i massage eller yrkesexamen för massör	10,1 %	9,3 %	55,9 %	64,1 %	2,2 %	4,7 %	31,7 %	22,0 %
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen	0,0 %	6,9 %	0,0 %	20,7 %	0,0 %	10,3 %	0,0 %	62,1 %
Specialyrkesexamen i massage eller specialyrkesexamen för massör	20,3 %	10,1 %	11,6 %	39,7 %	15,9 %	30,2 %	52,2 %	20,1 %
Specialyrkesexamen i immobilisationsvård	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen i fotvård	16,1 %	10,1 %	25,1 %	48,6 %	5,7 %	8,4 %	53,1 %	32,8 %
Yrkesexamen i gipsning	95,7 %	97,9 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,3 %	2,1 %
Specialyrkesexamen för gipsningsmästare	100,0 %	95,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	4,8 %
Yrkesexamen för obduktionspreparator	100,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Yrkesexamen för optisk slipare	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Medeltal	63,2%	47,1%	30,9%	43,3%	8,0%	13,4%	35,3%	24,0%

* i kraft 1.1.2019

** övergången avslutad 31.7.2019

Studeranderespons	Slutenkät/yrkesprov
Yrkesexamen i massage eller yrkesexamen för massör	4,3
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen	4,5
Yrkesexamen i fotvård	4,5
Yrkesexamen i gipsning	4,5
Specialyrkesexamen för gipsningsmästare	4,3
Medeltal	4,4

I fråga om övriga examina finns det inte tillräckligt många svar för statistikföring.

* granskningsperioden för studeranderespons är 7/2018–9/2019. Bedömningsskala 1–5, där (5) helt av samma åsikt, (4) nästan helt av samma åsikt, (3) delvis av samma och delvis av annan åsikt, (2) nästan helt av annan åsikt, (1) helt av annan åsikt.

Bedömare (2019)	arbetslivet + lärare/utbildningsanordnare	endast lärare/utbildningsanordnare	inga uppgifter
Yrkesexamen i massage eller yrkesexamen för massör	75,5 %	2,8 %	21,7 %
Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen*	32,8 %	5,2 %	62,1 %
Specialyrkesexamen i massage eller specialyrkesexamen för massör	72,6 %	8,4 %	19,0 %
Specialyrkesexamen i immobilisationsvård			
Yrkesexamen i fotvård	48,6 %	18,5 %	32,8 %
Yrkesexamen i gipsning	97,9 %		2,1 %
Specialyrkesexamen för gipsningsmästare	95,2 %		4,8 %
Yrkesexamen för obduktionspreparator			
Yrkesexamen för optisk slipare			
Medeltal	70,4 %	8,7 %	23,7 %

* i kraft 1.1.2019

** övergången avslutad 31.7.2019

Diskussion

Medeltalet från slutenkäten (punkten för yrkesprov) är utmärkt för alla examina.

Genomförande av tvåpartsbedömning av kunnande

När man ser på bedömarna är situationen relativt bra, det vill säga att också tvåpartsbedömningen genomförs relativt bra. För några examensdelar är andelen under inga uppgifter ännu stor.

Motiveringar för ordnande av yrkesprov vid läroanstalter

I examina för massörer uppges läroanstalten som plats för yrkesprovet, eftersom yrkesproven genomförs på läroanstalternas kliniker. Samarbetet med arbetslivet är bristfälligt i fråga om yrkesproven.

Arbetsplatserna har för närvarande inte varit villiga att ta emot studerande för perioder av inläring i arbetet och för yrkesprov. Orsaken till att detta inte är helt klar, en möjlighet är bristen på handledarresurser på arbetsplatserna.

Rättelser av bedömning

Inga begäran om rättelse av bedömningen har lämnats in till kommissionen.

Planer för bedömning av kunnande

Arbetslivskommissionen har fått två begäran om utlåtande om planer för bedömning av kunnande.

Kommissionen gav ett positivt utlåtande om beviljande av anordnartillstånd för den ena.

Enligt observationer under besöken har planerna för bedömning av kunnande delvis varit färdiga, men de har ännu inte utarbetats examensspecifikt.

God praxis

Särskild god praxis att lyfta fram har inte framkommit under besöken.

Utvecklingsområden i utbildningsanordnarnas verksamhet

Yrkesproven i massörsbranschen och fotvård genomförs på läroanstalternas kliniker.

I samband med besöken har det framkommit att planerna för bedömning av kunnande ännu inte har gjorts upp examensspecifikt och att den personliga tillämpningen genomförs. Den genomförs tillsammans med den studerande och uppdateras vid behov.

Hur väl fungerar examensgrunderna

Diskussion

Examengrundernas arbetslivsmotsvarighet

Immobiliserings-/gipsningsbranschen: de som avlagt examen sysselsätter sig bra, så examensgrunderna motsvarar arbetslivets behov. I fråga om övriga examina finns det ännu inte tillräckligt med erfarenheter.

Genomförande av valfrihet vid avläggande av examina

Yrkesexamen inom hälsovårdsbranschen: valfriheten är bra, responsen från de studerande har varit bra (arbetslivsorienterade examensgrunder).

Massagebranschen: tillräckligt om företagsskap, de flesta sysselsätter sig som egenföretagare.